

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 3Svk/56/2022
Identifikačné číslo spisu: 7019200886
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7019200886.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členov senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD. a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa), v právnej veci žalobcu: C.. P. V., V. F. XX, XXX XX F.Š. P., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov so sídlom v Prešove, Masarykova 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: KaPO/20589/2019, ČRZ: 150001/2019 zo dňa 16.10.2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/181/2019-46 zo dňa 21. apríla 2022, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Žalobcovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.
Konanie na správnom orgáne a správnom súde

1. Rozhodnutím zo dňa 16.10.2019, č.: KaPO/20589/2019, ČRZ: 150001/2019, žalovaný ako orgán príslušný podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi“) nepriznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v právnej veci ústavnej sťažnosti pre porušenie jeho základných práv a slobôd, a to postupom Stavebného úradu obce Studenec v konaní vedenom pod sp. zn. 480/2014, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 480/2017 zo dňa 30.09.2014 a jeho rozhodnutím - uznesením č. k. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o kasačnej sťažnosti a jeho rozhodnutím sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019.

2. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že dňa 11.06.2019 mu bola doručená žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci vo vyššie uvedenej právnej veci, na základe ktorej mu žalovaný rozhodnutím č.: KaPO/20589/2019-PP zo dňa 17.06.2019 predbežne priznal nárok na poskytovanie právnej pomoci a na spísanie a podanie ústavnej sťažnosti.

3. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uzavrel, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ obrátil na centrum, nie je vylúčená zrejme bezúspešnosť sporu z nasledovných dôvodov: „Z predložených dokladov vyplýva, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019, ktoré bolo žiadateľovi doručené dňa 09.05.2019 (ďalej len: „uznesenie Najvyššieho súdu SR“) tento odmietol kasačnú sťažnosť žiadateľa. Z odôvodnenia predmetného súdneho rozhodnutia vyplýva, že Najvyšší súd SR ako kasačný súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žiadateľa ako žalobcu je nutné podľa § 459 písm. d) v spojení s § 449 Správneho súdneho poriadku odmietnuť z dôvodu, že dňa 20.02.2017 bola Krajskému súdu v Košiciach doručená kasačná sťažnosť žiadateľa, a to proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016 (ďalej len „uznesenie Krajského súdu“), ktorým tento odmietol žalobu žiadateľa z dôvodu, že táto kasačná sťažnosť nebola vyhotovená a podpísaná advokátom, ale bola napísaná ručne a čitateľne podpísaná „C.. V. v.r.“ a z príslušného súdneho spisu nič nenasvedčovalo tomu, že by žiadateľ pred podaním kasačnej sťažnosti udelil zvolenému advokátovi plnú moc na zastupovanie, napriek tomu, že uznesenie Krajského súdu obsahovalo riadne poučenie o povinnom zastúpení advokátom v kasačnom konaní, ako aj o povinnom spísaní kasačnej sťažnosti sťažovateľa advokátom.

Z ústavnej sťažnosti žiadateľa zo dňa 09.07.2019 vyplýva, že tento sa domáha vydania rozhodnutia v znení, okrem iného:

„1. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné práva podľa čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 1, ods. 3 a ods. 4, čl. 46 ods. 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019, Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016, Rozhodnutím Obce Studenec, stavebného úradu o umiestnení stavby číslo: 480/2014 prer. zo dňa 30.09.2014, Opatrením - Oznamením o pokračovaní územného konania č. 480/2014/2015 ozn. zo dňa 16.02.2015 porušené boli.

2. Základné právo sťažovateľa na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13, zákaz diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019, Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016 porušené boli.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného SR je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

Vzhľadom na to, že kasačná sťažnosť je opravným prostriedkom v správnom súdnictve, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu, ak Správny súdny poriadok neustanovuje inak a platná právna úprava výslovne vymedzuje dôvody kasačnej sťažnosti, jej náležitosti a predpisuje i povinné zastúpenie sťažovateľa advokátom, posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti kasačnej sťažnosti s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá označujú za danej situácie kasačnú sťažnosť za neprípustnú, a teda postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa (z unesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 271/2018-41 zo dňa 12.06.2018).

Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019, ktorým tento odmietol kasačnú sťažnosť žiadateľa vyplýva, že žiadateľ, napriek riadnemu

poučení obsiahnutom v uznesení Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016, nespĺnil podmienku prípustnosti kasačnej sťažnosti podľa § 449 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, a to podmienku o povinnom zastúpení advokátom v kasačnom konaní, ako aj o povinnom spísaní kasačnej sťažnosti sťažovateľa advokátom, a teda v zmysle rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR nemožno dospieť k záveru o tom, že odmietnutie kasačnej sťažnosti žiadateľa Najvyšším súdom SR z tohto dôvodu by mohlo zakladať porušenie žiadateľom označených práv, nakoľko Najvyšší súd zákonným spôsobom posúdil splnenie zákonných podmienok, za ktorých môže o kasačnej sťažnosti konať a žiadateľ v tejto časti ústavnej sťažnosti neuviedol žiadne ústavne významné argumenty, ktoré by spochybňovali správnosť a zákonnosť rozhodnutia - uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019. Vzhľadom na tieto okolnosti teda neexistuje príčinná súvislosť medzi napadnutým uznesením Najvyššieho súdu SR a obsahom základných práv a slobôd žiadateľa, ktorých porušenie žiadateľ v ústavnej sťažnosti namieta.

Vzhľadom na to, že podanou ústavnou sťažnosťou sa žiadateľ domáha aj vyslovenia porušenia jeho základných práv a slobôd aj uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016, ako aj rozhodnutiami obce Studenec, ktoré tomu predchádzali, k tomu na doplnenie právnej stránky veci uvádzame, že vzhľadom na skutkové okolnosti, platnú právnu úpravu a ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR v prípade posudzovania tejto časti žiadateľovej ústavnej sťažnosti možno konštatovať, že ústavná žiadosť žiadateľa bola v tejto časti podaná oneskorene, a to s ohľadom na nasledovné skutkové a právne okolnosti. V žiadateľovom prípade bola jeho kasačná sťažnosť uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 zo dňa 26.02.2019 odmietnutá z dôvodu, že žiadateľ nespĺnil podmienku povinného právneho zastúpenia podľa § 449 Správneho súdneho poriadku a v zmysle rozhodovacej praxe je ustálené, že v prípade sťažovateľa, ktorý sám spôsobil odmietnutie svojej kasačnej sťažnosti (ako v prípade žiadateľa, ktorý nebol právne zastúpený v konaní o kasačnej sťažnosti, hoci bol o tejto podmienke kasačného konania riadne poučený) nezačala lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu v zmysle § 124 zákona Ústavnom súde Slovenskej republiky plynúť až doručením rozhodnutia o kasačnej sťažnosti žiadateľovi t.j. doručením uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžk/32/2017 dňa 09.05.2019, ale s ohľadom na § 124 zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky už dňom doručenia uznesenia Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/49/2015-73 zo dňa 15.12.2016, t.j. dňom 18.01.2019 (táto skutočnosť vyplýva z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Z uvedeného teda vyplýva, že žiadateľovi uplynula lehota na podanie ústavnej sťažnosti.“

4. Žalovaný uzavrel, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ na centrum obrátil, nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žiadateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nesplnenie, hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci, a preto sa splnením ďalších zákonných podmienok už nezaoberal.

5. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu, v ktorej navrhol rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Namietal, že:

- rozhodnutie žalovaného je v rozpore s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj rozhodovacou praxou Krajského súdu v Košiciach a odporuje aj judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky;
- ústavná sťažnosť bola podaná v lehote a boli splnené aj všetky zákonné podmienky, ktoré z toho vyplývajú;
- vo vzťahu k hodnoteniu nevylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu poukázal na právny názor vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/61/2013, 5Sžo/62/2013, kde sa uvádza: „Pri hodnotení veci na účely zákona o bezplatnej právnej pomoci by nemal žalovaný opomínať, že skúmaným kritériom je zrejma bezúspešnosť uplatneného práva, nie hodnotenie doteraz uplatnených tvrdení a dôkazov v rozsahu, ktorý prislúcha len súdu.“
- označil aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. 7Sžo/13/2014, sp. zn. 5Sžo/11/2014, sp. zn. 5Sžo/55/2013, a zdôraznil, že rozhodnutie o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvyššie nutné brať do úvahy čl. 13 Ústavy Slovenskej

republiky, tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom;

- poukazoval aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Košiciach, napr. na právny názor vyplývajúci z rozhodnutí sp. zn. 5Sp/13/2013 a sp. zn. 6S/71/2018, kde sa výslovne uvádza, že: „Zamietnutie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci by bolo prijateľné iba v zrejmých prípadoch, napr. uplynutie prekluzívnej lehoty, premlčanie práva alebo žiadateľ nie je schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a o tento prípad v danej veci žalobcu určite nejde.“

6. Žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vzťahu k skúmaniu zákonnej podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti argumentoval zhodne ako v preskúmanom rozhodnutí.

7. Žalobca v replike zotrval na argumentácii zo správnej žaloby.

8. Správny súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru o dôvodnosti správnej žaloby a rozhodnutie žalovaného z dôvodu podľa v § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej „SSP“) a zároveň v zmysle ust. § 191 ods. 4 SSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uviedol nasledovné dôvody:

- pre nenaplnenie požiadavky podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nestačí, že zrejmú bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola taká jednoznačná, že je zrejmá už na základe zbežného posúdenia veci; v opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama o sebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci;

- zákonodarca v dôvodovej správe k zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi uviedol, že pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliada len na formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa. Keďže by však nebolo žiadúce, aby zodpovedný orgán prejedikoval možný výsledok sporu z vecnej stránky a tým zasahoval do právomoci súdu, zamietnutie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z tohto dôvodu bude prijateľné iba v zrejmých prípadoch, napr. uplynutie prekluzívnej lehoty (právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/55/2016 zo dňa 28.03.2018);

- žalovaný prekročil rozsah svojho oprávnenia pri preskúmaní podmienky nevyklúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, keď posudzoval, a to aj s odvolaním sa na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky začiatok plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti a následne uzavrel, že táto bola podaná oneskorene. Uvedené posúdenie plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti žalovaným nezodpovedá požiadavke formálneho preskúmania podmienok konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, pretože jeho záver je odvodený od úvahy žalovaného, ktorou supluje činnosť súdnej autority, v právomoci ktorej je posúdenie okamihu, od ktorého začala plynúť predmetná lehota;
- ako neprimerané javí aj to, že žalovaný predbežne nárok na právnu pomoc žalobcovi priznal, na základe uvedeného zástupca žalobcu aj podal ústavnú sťažnosť a pri priznaní riadnej právnej pomoci pred Ústavným súdom Slovenskej republiky žalovaný ním podanú ústavnú sťažnosť vyhodnotil ako oneskorene podanú.

II.

Argumentácia účastníkov v kasačnom konaní

9. Proti rozsudku správneho súdu podal žalovaný (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP. Uviedol nasledovné dôvody:

- znenie § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí žalovaný prihliadať;

- žalovaný na základe dostupných informácií ustálil, že lehota na podanie ústavnej sťažnosti márne uplynula;

- záver správneho súdu o posúdení plynutia zákonnej lehoty by viedol k tomu, že v prípadoch, kedy je podľa platnej právnej úpravy možné odpustenie zákonnej lehoty na uplatnenie práva, by žalovaný žiadateľom nepriznával právnu pomoc, lebo by mal automaticky za preukázané, že lehota uplynula, teda by sa nezaoberal ďalšími súvislosťami;

· odkázal na rozhodnutie ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 253/2013 z 25.04.2013 cit: „Posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. je pritom len posúdením splnenia jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná.“ a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/9/2016 z 30.11.2017 cit: „V snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy i v prípadoch, v ktorých by nešlo o spravodlivé uplatnenie alebo bránenie práva je jednou z podmienok poskytnutia právnej pomoci skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z.z.). Samozrejme, nie je úlohou správneho orgánu prejedikovať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z.z. z vecnej stránky. Za plne opodstatnené však treba považovať oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva (šikana), alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času alebo ak je v dôkaznej núdzi. Za obdobnú treba považovať i situáciu, ak žiadateľ vyvracia skutočnosti, ktoré už boli záväzne vyriešené v iných konaniach alebo ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov. Pokiaľ ide o negatívnu podmienku „zrejma bezúspešnosť sporu“ v zmysle § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. je nevyhnutné zdôrazniť, že ide o technický pojem výlučne pre účely tohto konania, ktorý nemôže prejedikovať právne následky pre vyššie uvedené dovolacie konanie. Tento pojem je demonštratívne vymedzený pojmom „najmä“ a naznačuje taký skutkový stav veci, u ktorého odporca pri dodržaní odbornej starostlivosti pri prvotnej analýze veci postupom due diligence neodporúča vstúpiť do sporu a hradiť náklady právnej pomoci.“

- Žalovaný sa nezaoberal meritom veci, len posúdením jedného zo zákonných predpokladov;
- Správny súd nesprávne interpretoval § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, de facto zúžil výklad pojmu „zrejma bezúspešnosť“ tak, že ho má žalovaný interpretovať len formalisticky;
- Nesúhlasil so správnym súdom, ktorý považoval za neprimerané, že žalovaný žalobcovi predbežne nárok na právnu pomoc priznal. Zdôraznil, že o tomto sa rozhoduje ešte pred priznaním nároku na poskytnutie právnej pomoci na základe v tom čase dostupných informácií.

10. Žalobca sa s rozsudkom správneho súdu stotožnil a žiadal kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

III.

Posúdenie kasačného súdu

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Kasačný súd v súvislosti s posudzovanou vecou poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keďže vychádzajú z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít sa považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

13. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi správneho súdu a považuje ich za riadne a správne odôvodnené. Kasačný súd nemá dôvod ich opätovne uvádzať, pre úplnosť však podľa § 464 ods. 1 SSP poukazuje na rozhodnutie sp. zn. 7Sžo/55/2016 z 28.03.2018, v ktorom už bola daná odpoveď na sťažovateľove výhrady:

„V prvom rade je potrebné uviesť, že pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v ust. § 138 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravoval, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon č. 327/2005 Z. z. príkladmo uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii § 138 O.s.p. všeobecné sudy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť ide najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

....

Ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. ukladá Centru právnej pomoci prihliadnúť pri zisťovaní zrejmej bezúspešnosti najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Z uvedeného vyplýva tiež obmedzenie práva na bezplatnú právnu pomoc - požiadavka ustanovená ako v § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z., ako aj v § 138 O.s.p. (v aktuálne platnom a účinnom § 166 Správneho súdneho poriadku sa na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nevyžaduje skúmanie zrejmej bezúspešnosti sporu), aby spor, pre ktorý sa žiada poskytnutie právnej pomoci, nebol zrejme bezúspešným sporom. Takým je i spor, v ktorom je právo uplatňované iným než zákonom ustanoveným spôsobom, alebo spor, v ktorom zo skutkových tvrdení (popísania udalostí, ktoré viedli k sporu) je „na prvý pohľad“ zrejmé, že tu nie je tvrdené právo. Odporca hoci je povinný sa riadiť ust. § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. a § 32, § 47 ods. 1, 3 Správneho poriadku v rámci zákonom ustanovených medzí čo najpresnejšie zistiť skutočný stav veci, z neho vyvodíť právne závery a tieto riadne odôvodniť, nemôže v rámci skúmania splnenia podmienok podľa ust. § 6 ods. 1 písm. b/ zákona právne posudzovať úspech, resp. neúspech žiadateľa v merite veci, čo patrí do právomoci správneho súdu. Odporca by sa mal pri skúmaní splnenia podmienok podľa tohto písmena obmedziť na formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa na poskytnutie právnej pomoci. Treba mať na zreteli, že rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvýš nutné brať do úvahy čl. 13 Ústavy tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom.“

14. Kasačný súd sumarizuje, že doterajšia judikatúra, vrátane sťažovateľom uvádzaných rozhodnutí, pri vylúčení zrejmej bezúspešnosti sporu akcentovala úlohu sťažovateľa pri formálnom posúdení odôvodnenosti návrhu o poskytnutie právnej pomoci. Takýto prístup zodpovedá aj zámeru zákonodarcu, premietnutého do dôvodovej správy, kde je uvedené, že „pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliada len na formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa. Keďže by však nebolo žiadúce, aby zodpovedný orgán prejedikoval možný výsledok sporu z vecnej stránky, a tým zasahoval do právomoci súdu, zamietnutie žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z tohto dôvodu bude prijateľné iba v zrejmych prípadoch, napr. uplynutie prekluzívnej lehoty.“

15. V posudzovanej veci sťažovateľ pri závere, že ústavná sťažnosť bola podaná oneskorene, nevychádzal výlučne z posúdenia skutkových okolností predložených žalobcom, ale sám vykonal úvahu o aplikácii § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov o správnom súde:

§ 124 Lehota na podanie ústavnej sťažnosti

„Ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.“

16. Kasačný súd zastáva názor, že v danej veci nie je záver o oneskorenom podaní ústavnej sťažnosti zrejmy „na prvý pohľad“ ani zo skutkových okolností prípadu, ani zo znenia § 124 zákona o ústavnom súde. Vyžaduje si to právne posúdenie, čo však už nie je úlohou sťažovateľa, ale prináleží len ústavnému súde, ktorý bude posudzovať aplikáciu § 124 zákona o ústavnom súde na žalobcov prípad.

17. Pokiaľ ide o záver správneho súdu, že vníma rozpor medzi záverom o predbežnom poskytnutí právnej pomoci a následnom odmietnutí právnej pomoci sťažovateľom, čo sťažovateľ napadol, kasačný súd vzhľadom na záver uvedený v tomto rozsudku nepovažoval túto okolnosť za relevantnú pre záver o správnom rozsudku správneho súdu.

IV.

Záver

18. Kasačný súd konštatuje, že správny súd svoje závery formuloval zrozumiteľne a presvedčivo, pričom sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, ktorými by spochybnil vecnú správnosť rozsudku správneho súdu. Rozsudok správneho súdu rešpektuje doterajšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Kasačný súd preto dospel preto k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietnuť.

19. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi voči žalovanému priznal právo na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.